

Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling

Herinrichting Vierdaagsekamp Heumensoord

Inhoud

Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling.....	1
Herinrichting Vierdaagsekamp Heumensoord.....	1
1. Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Waarom een m.e.r.-beoordeling?	3
1.3 Leeswijzer.....	4
2. Plaats en kenmerken van het project.....	5
2.1 Plaats van het project	5
2.2 Kenmerken van het project.....	5
3. Kenmerken van het potentiële effect.....	7
3.1 Archeologie en cultuurhistorie	7
3.2 Natuur	9
3.3 Bodem en water	14
3.4 Verkeer en gezondheid	15
3.8.1 Luchtkwaliteit	15
3.8.2 Veiligheid	16
Conclusie	17

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Met het plan wordt beoogd een deel van het vierdaagsekamp in te verplaatsen. Een klein deel van het bestaande terrein wordt weggehaald en aan de noordwestzijde teruggebracht. Hiermee wordt ruimte gemaakt om een heideterrein (onderdeel van een verbinding tussen verschillende heideterreinen) te herstellen. Aan de noordwestzijde worden bomen gekapt om ruimte te maken voor de tenten. Om de ontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk te maken, is een partiele herziening van het bestemmingsplan “Buitengebied Heumen 2009” opgesteld.

1.2 Waarom een m.e.r.-beoordeling?

Voor plannen en besluiten die ontwikkelingen bevatten die (mogelijk) belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, geldt de verplichting om de procedure voor milieueffectrapportage te doorlopen of te beoordelen of het doorlopen van een dergelijke procedure noodzakelijk is (een m.e.r.-beoordeling). Op die manier krijgt milieu een volwaardige rol in de afweging van belangen.

Sinds de wijziging van het Besluit m.e.r. per 1 april 2011 zijn er twee vormen van m.e.r.-beoordelingen:

1. projecten die vallen onder bijlage D van het Besluit m.e.r. en
2. de vormvrije m.e.r.-beoordeling ook wel vergewisplicht genoemd. Achterliggende gedachte hierbij is dat ook kleine projecten het milieu relatief zwaar kunnen belasten.

Voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling gelden twee voorwaarden:

1. het gaat over één of meer activiteiten die voorkomen op de D-lijst van het Besluit m.e.r.
2. de omvang van al die activiteit(en) ligt onder de drempelwaarde (kolom 2 van de D-lijst).

De verplaatsing van het vierdaagsekamp valt in het Besluit m.e.r. onder twee categorieën: ‘De aanleg, wijziging of uitbreiding van d. permanente kampeer- en caravanterreinen’ (onderdeel D10) en ‘De eerste bebossing of de ontbossing dan wel de wijziging of uitbreiding daarvan met het oog op een andere ruimtelijke functie van de grond’ (onderdeel D27).

Het plan voorziet in de volgende onderdelen/functies:

- Militair vierdaagsekampement inclusief basisvoorzieningen (elektra, water) één keer per jaar, openbaar natuurgebied de rest van het jaar;
- Herstel van een stukje heideterrein.

Conform onderdeel D10 zijn de drempelwaarden:

1. 250.000 bezoekers of meer per jaar,

2. Een oppervlakte van 25 hectare of meer,
3. 100 ligplaatsen of meer of
4. Een oppervlakte van 10 hectare of meer in een gevoelig gebied.

Conform onderdeel D27 zijn de drempelwaarden:

1. Gronden met een agrarische bestemming en een oppervlakte van 100 hectare of meer, of
2. Gronden met een andere dan agrarische bestemming en een oppervlakte van 10 hectare of meer.

Geen van de genoemde drempelwaarden wordt overschreden. Omdat de drempelwaarden indicatief zijn, is er echter wel een vormvrije m.e.r. beoordeling nodig voor het bestemmingsplan.

De vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt opgesteld in de vorm van een aanmeldingsnotitie (zie Bijlage 8 Aanmeldingsnotitie m.e.r.). Op basis van de aanmeldingsnotitie zal het bevoegd gezag, i.c. het college van burgemeester en wethouders, een beslissing nemen inzake de mer-plicht. Dit besluit wordt genomen, voorafgaand aan de publicatie van het ontwerpbestemmingsplan.

1.3 Leeswijzer

Deze m.e.r.-aanmeldingsnotitie is als volgt opgebouwd:

- hoofdstuk 2: de plaats en omvang van het project;
- hoofdstuk 3: de kenmerken van het potentiële effect van de activiteit, per thema;
- conclusie voor de m.e.r.-beoordeling.

Bij de analyse in hoofdstuk 2 en 3 is gebruik gemaakt van informatie uit de onderzoeken in de bijlage en digitaal beschikbare openbare informatie .

2. Plaats en kenmerken van het project

2.1 Plaats van het project

Het plangebied is gelegen in natuurgebied Heumensoord in het buitengebied ten Noordoosten van Malden en ten zuiden van Nijmegen, in de gemeente Heumen. Het gebied is bereikbaar via de Beukenlaan, die vanaf de gemeentegrens met Nijmegen naar het zuiden loopt.

Het natuurgebied heeft grotendeels de functie 'militair oefenterrein'. In dit gebied wordt jaarlijks een kamp voor militaire deelnemers aan de Nijmeegse Vierdaagse gebouwd. Dit deel van het terrein heeft de functie 'specifieke vorm van recreatie – vierdaagsekamp'. Het kampterrein wordt ca. 10 weken per jaar gebruikt, met een periode van opbouw, afbraak en gebruik van het kamp tijdens de vierdaagseweek.

In het gebied grenzend aan het vierdaagsekampterrein wil Natuurmonumenten een heidecorridor realiseren. Deze corridor is onderdeel van een heidecorridor die het noordelijke heideterrein van Heumensoord met het zweefvliegveld aan de zuidzijde van Heumensoord verbindt. Het vierdaagsekampterrein ligt voor een deel in de toekomstige corridor. Daarom wordt een deel van het kamp verplaatst. De functie 'specifieke vorm van recreatie – vierdaagsekamp' vervalt daarom voor een deel van het terrein aan de noord- en zuidwestzijde. Aan de westzijde komt daarvoor een uitbreiding terug. Op het nieuw in te richten deel van het kampterrein moeten bodembeschermende maatregelen worden getroffen. Hierdoor moet nieuwe infrastructuur (riolering, waterleiding) worden aangelegd.

2.2 Kenmerken van het project

De locatie is een bosgebied dat is beschermd binnen het Gelders Natuurnetwerk. Het gebied is ook aangemerkt als grondwaterbeschermingsgebied.

Tijdens de realisatie van de infrastructuur voor het nieuwe kampterrein wordt tijdelijk gebruik gemaakt van brandstof, elektriciteit, eventueel spoelwater en eventueel grond bij de graafwerkzaamheden. De precieze hoeveelheden en te gebruiken bouwstoffen zijn op dit moment nog niet inzichtelijk te maken, maar zullen zeer kleinschalig zijn. De nieuwe functies binnen het plan maken geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen in de directe nabijheid van het plangebied.

Figuur 1: contour plangebied

3. Kenmerken van het potentiële effect

3.1 Archeologie en cultuurhistorie

Cultuurhistorie speelt een belangrijke rol bij de ruimtelijke inrichting van ons land. De uiterlijke verschijningsvorm van de stad weerspiegelt haar ontwikkelingsgeschiedenis en bepaalt mede de identiteit van een gebied. Archeologische vondsten en historische bebouwing vormen het fysieke archief van de stad. De grond, waarop we staan is laag voor laag opgebouwd, waarbij iedere laag iets vertelt over een bepaalde periode uit de geschiedenis van de stad. Om deze redenen heeft het Rijk de beleidslijn ingezet om cultuurhistorie onderdeel te laten zijn van het afwegingskader bij het opstellen van bestemmingsplannen. Deze beleidslijn is verwoord in de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg uit 2009 en heeft geleid tot wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) sinds 1 januari 2012. Met het gewijzigde Bro zijn gemeenten wettelijk verplicht cultuurhistorie deel uit te laten maken van het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het Rijk vraagt hiermee aan gemeenten om bij het opstellen van bestemmingsplannen, projectafwijkingbesluiten en beheersverordeningen gebouwen, objecten en structuren met cultuurhistorische waarde te inventariseren en daaraan conclusies te verbinden en in het bestemmingsplan te verankeren.

De Monumentenwet 1988 vormt de basis voor de monumentenzorg. Rijksmonumenten worden op basis van deze wet aangewezen, evenals rijksbeschermd stadsgezichten. Rijksmonumenten komen in het plangebied niet voor en ook niet in de nabije omgeving. Er lopen geen procedures om te komen tot aanwijzing van rijksmonumenten.

Op de cultuurhistorische beleidskaart van de gemeente Heumen liggen geen monumentale gebouwen/historisch erfgoed binnen het plangebied.

Archeologie

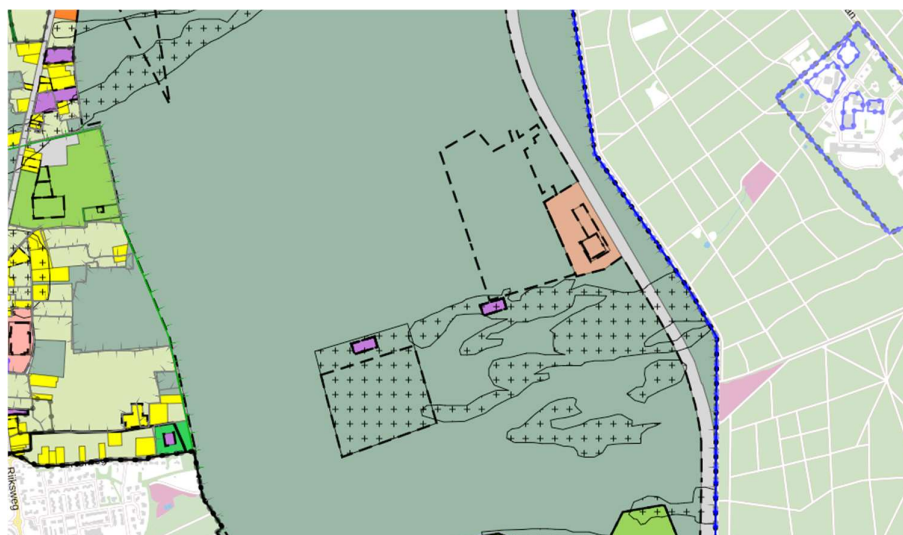
Het archeologiebeleid van de gemeente Heumen is, in overeenstemming met het Verdrag van Malta (1992) en de Erfgoedwet, erop gericht om het bodemarchief zoveel mogelijk te ontzien. Indien dat niet mogelijk is, wordt voorafgaande aan de bodemverstoring archeologisch onderzoek verricht. De wijze van onderzoek wordt bepaald op basis van de vast te stellen archeologische waarden en de aard en omvang van de bodemingrepen. De archeologische (in bredere zin: cultuurhistorische) kennis die hierbij wordt vergaard, levert informatie op die mede als inspiratiebron kan dienen voor het ontwerp van een gebouw of bij het inrichten van de openbare ruimte. Zo kan het 'verhaal van de plek' ook door toekomstige generaties nog worden gelezen.

Het zal duidelijk zijn dat een betere bescherming van het bodemarchief en vooral ook het tijdig meewegen van de archeologische belangen vraagt om een zo goed mogelijk inzicht in de verwachte ligging, verspreiding en aard van het bodemarchief. Om deze reden heeft de gemeente Heumen een archeologische waarden- en verwachtingenkaart en beleidskaart ontwikkeld, waarop de belangrijkste archeologische vindplaatsen en zones en hun waardering zijn aangegeven. Deze kaart is onderdeel van het gemeentelijke erfgoedbeleid.

De op de kaart aangeduide waarden vormen de basis voor nieuwe bestemmingsplannen, waar nodig aangevuld met nieuw onderzoek.

Het cultuurhistorisch beleid van de gemeente Heumen valt uiteen in twee hoofdonderdelen: 1) koesteren wat we hebben en 2) uitdragen van de rijkdom. Het koesteren van wat er aan erfgoed is, wordt concreet gemaakt door enerzijds de borging van cultuurhistorische waarden in het bestemmingsplan en/of nieuwe projecten en processen waarvoor een ruimtelijke procedure doorlopen moet worden en anderzijds de continuering van het monumentenbeleid. Uitdragen van de rijkdom vindt plaats door middel van een faciliterend en initiërend beleid als het gaat om het rijke erfgoed van de gemeenten.

Het plangebied Heumensoord ligt voor een zeer groot deel buiten een gebied dat een archeologische dubbelbestemming kent (figuur 1). Er zijn met betrekking tot het archeologische aspect nauwelijks randvoorwaarden voor ontwikkelingen. Direct ten zuiden van het plangebied ligt een gebied met dubbelbestemming Waarde Archeologische Verwachting 2 (middelhoge verwachting). In een gebied met Waarde Archeologische Verwachting 2 geldt dat archeologisch onderzoek noodzakelijk is bij een geplande ingreep met een oppervlak van tenminste 2.500 m² en een verstoring of bodemingreep die dieper dan 40 cm gaat.

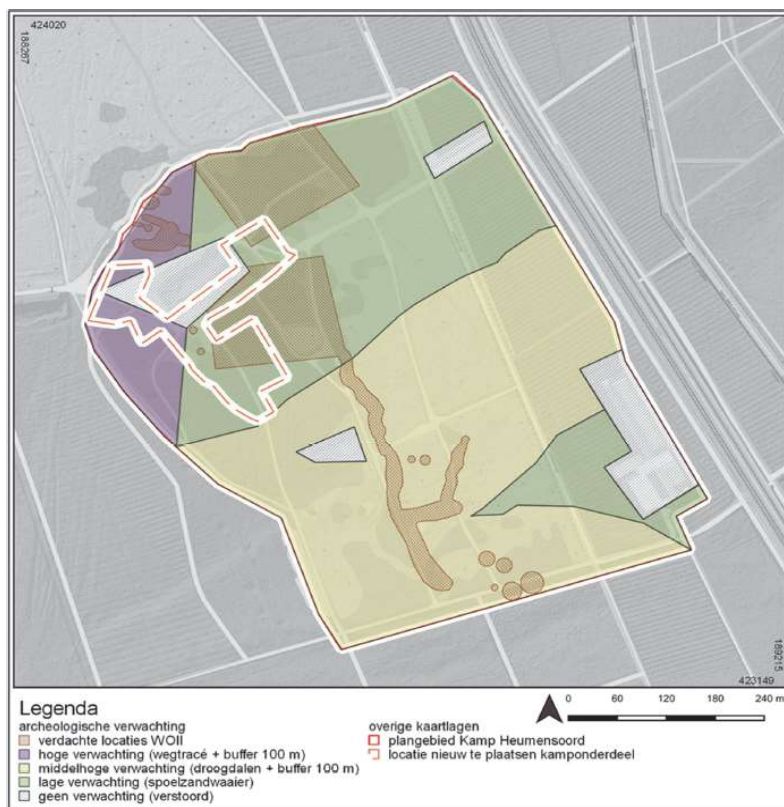

Figuur 1: Uitsnede van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Heumen met in rood de ligging van het plangebied.

Voor de partiële herziening van het bestemmingsplan is een Archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Het uitgevoerde bureauonderzoek resulteert in een verwachtingskaart (Figuur 2) met de volgende adviezen:

- Het gebied met een lage archeologische verwachting en zones zonder archeologische verwachting behoeven geen maatregelen. Deze gebieden zouden in het bestemmingsplan zonder dubbelbestemming kunnen blijven.

- Voor de zone in en rond het droogdal met een middelhoge verwachting wordt geadviseerd, net als bij de overige droogdalen, de 'Waarde - Archeologische verwachting 2' te hanteren.
- Voor de zone waarin de Romeinse weg wordt verwacht, wordt geadviseerd de 'Waarde - Archeologische verwachting 1' te hanteren.
- Ten aanzien van de zones waar aantoonbare resten van WO II worden verwacht, wordt geadviseerd de 'Waarde - Archeologische verwachting 1' te hanteren.

Figuur 2: Verwachtingskaart n.a.v. bureaustudie met rood omlijnd de ligging van het plangebied.

De exacte eisen voor vervolgonderzoek kunnen pas geformuleerd worden als de concrete, bodemverstorende ingrepen bekend zijn en welke impact de ingrepen op de waarden hebben. Maatregelen en archeologische onderzoeken worden zoveel mogelijk als maatwerk toegepast en per geval bekeken.

Archeologische vondsten moeten gemeld worden op basis van art. 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet.

3.2 Natuur

Beschermde gebieden (Natura 2000)

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden en vormt daarmee de basis voor het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit. Natura 2000 is

niet enkel ter bescherming van gebieden maar draagt ook bij aan soortenbescherming. Het Natura 2000 netwerk omvat alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992. In de omgeving van Heumensoord gaat het om de Natura 2000 gebieden 'Uiterwaarden Waal', de 'Gelderse Poort', 'De Bruuk' ten zuidoosten van Groesbeek en 'De Sint Jansberg' ten zuidoosten van Mook.

Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen (voor soorten en vegetatietypen) opgesteld. Iedereen die handelingen uitvoert met eventuele nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken. Het bevoegd gezag kan schadelijke activiteiten beperken en eisen dat een vergunning Natuurbeschermingswet wordt aangevraagd. Deze vergunning moet bij de provincie aangevraagd worden. Regulier beheer en bestaand gebruik zijn (of worden) opgenomen in Natura 2000-beheerplannen. Na vaststelling van deze beheerplannen hoeft daarvoor geen vergunning aangevraagd te worden.

Voor de Natura 2000 gebieden geldt tevens de externe werking. Ontwikkelingen in de nabijheid van deze gebieden mogen geen significante gevolgen hebben voor de aanwezige natuurwaarden in deze gebieden.

Het plangebied heeft geen directe relatie met de beschermde natuurgebieden (Natura 2000) in de omgeving van Heumensoord, er is ook geen significante schade te verwachten.

Het plangebied maakt wel onderdeel uit van het Gelders Natuurnetwerk. Directe effecten op de doelstellingen zijn niet uit te sluiten, waardoor een 'nee, tenzij-toets' noodzakelijk is.

Beschermde soorten

De soortenbescherming regelt de bescherming van dier- en plantensoorten. De Wet natuurbescherming kent drie aparte beschermingsregimes: Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Europees); Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Europees); en Beschermingsregime andere soorten (Nationaal). Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden.

De wet hanteert daarbij het "nee, tenzij principe". Alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten zijn in principe verboden. Dit betekent dat voor nieuwe ontwikkelingen waar negatieve effecten niet zijn uit te sluiten, een oriënterend onderzoek moet worden uitgevoerd: een quick scan 'flora en fauna' en zo nodig een vervolgonderzoek. Alleen onder strikte voorwaarden zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen mogelijk. Hiertoe moet een Wet natuurbescherming ontheffing voor soorten bij de Provincie aangevraagd worden.

Daarnaast is in de wet een zogenaamde 'algemene zorgplicht' opgenomen. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Bij uitvoering van activiteiten moeten negatieve gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen dan wel beperkt of ongedaan gemaakt worden.

In 2018 heeft Econsultancy een “Rapportage natuurtoets Vierdaagse kampement Heumensoord” (3 december 2018) opgesteld. Econsultancy heeft in opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf een natuurtoets voor het vierdaagsekampterrein Heumensoord uitgevoerd. Deze natuurtoets had als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door het jaarlijkse gebruik als kampement. Conform het onderzoek bestaat de onderzoekslocatie uit een bosgebied met daartussen zandige terreindelen. Het centrale deel bestaat uit een korte vegetatie met vooral pionierssoorten. Rondom het centrale terreindeel bevindt zich een overgangszone met kleine groepjes bomen en solitaire vliegdennen en eiken. De randen van het terrein bestaan uit jong bos met weinig ondergroei. Aan de westzijde heeft het bos een vrij open karakter. Het bos aan de oostzijde is dichter begroeid.

Het middenterrein van het vierdaagsekampterrein wordt sinds tientallen jaren als kampement gebruikt door Defensie voor militairen die deelnemen aan de Nijmeegse vierdaagse. Het gebruik als kampement betreft een periode van ongeveer 10 weken (de week van de vierdaagse en een periode voor het opbouwen en afbreken van het kampement). Over het algemeen is dit gedurende de periode half juni tot begin augustus. Het kampement kent jaarlijks min of meer dezelfde inrichting. De meeste tenten voor de legering van manschappen zijn op het centrale terreindeel aanwezig. Aan de randen van het terrein zijn parkeervoorzieningen en opslagplaatsen aanwezig. De tenten worden geplaatst op klossen, waardoor de vloeren niet op het maaiveld zelf staan. Delen van het terrein worden voorzien van tijdelijke verharding middels metalen- of kunststofplaten. Dit geldt ook voor sommige onverharde aanvoerwegen. Het gehele terrein wordt omheind met een hekwerk. In de bomen langs de aan- en afvoerwegen wordt verlichting aangebracht, alsmede een omroepinstallatie.

Op het centrale zandige terreindeel verdwijnt de vegetatie jaarlijks grotendeels door betreding, het opzetten van het kampement en het aanbrengen van tijdelijke verharding. Door deze activiteiten bevindt de vegetatie op het centrale terreindeel zich voortdurend in de pioniersfase. Ook droge zomers dragen bij aan de instandhouding van deze pioniersfase. Op dit deel van het vierdaagsekampterrein komen geen beschermde plantensoorten voor die schade ondervinden van de jaarlijkse gebruik van het terrein.

Uit de natuurtoets komt naar voren dat het gebied geschikt is voor algemene broedvogels en voor vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Voor algemene broedvogels geldt dat de activiteiten plaatsvinden aan het einde van het broedseizoen van de meeste soorten. Laat broedende soorten zullen zich niet in het gebied vestigen. In het gebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

Voor vleermuizen geldt dat het gebied is geschikt als verblijfplaats, foerageergebied en als vliegroute. De vleermuizen kunnen in de verblijfplaatsen en op de vliegroutes last hebben van verlichting van het kampterrein. Dit probleem kan worden voorkomen door laaghangende verlichtingsarmaturen te gebruiken. Voor het foerageren bestaan voldoende uitwijkmogelijkheden.

Het gebied is geschikt voor grondgebonden zoogdieren. Binnen het vierdaagsekampterrein ligt een poel, die als drinkplaats wordt gebruikt. Tijdens de periode dat het terrein is afgesloten zouden drinkplaatsen buiten het kampterrein moeten worden aangelegd. Verder moet het hek zo laat mogelijk geheel worden gesloten. Dit is nodig om te voorkomen dat grondgebonden zoogdieren in worden gesloten.

Het gebied is geschikt voor amfibieën. Vooral in de omgeving van de poel binnen het vierdaagsekampterrein kunnen amfibieën die zich in die poel voortplanten worden aangereden.

Het gebied is geschikt voor reptielen. De werkzaamheden kunnen verstorend werken voor hazelwormen of zandhagedissen. Door het intensieve gemotoriseerd verkeer op het terrein in de opbouw- en afbraakfase kunnen dieren gewond raken of worden gedood. Dit geldt vooral voor de hazelworm.

Verder is het terrein geschikt voor libellen en dagvlinders. Er zijn geen streng beschermde soorten te verwachten, waar maatregelen voor moeten worden genomen.

Het rapport concludeert dat het de verwachting is dat mogelijke effecten op reptielen dusdanig zijn dat er geen gevolgen voor de staat van instandhouding aan de orde is. Het betreft voor zandhagedis minder geschikt leefgebied dan de directe omgeving, waar zich een populatie bevindt. Voor de hazelworm geldt dat deze kwetsbaar is als het gaat om aanrijdingen. Aangezien het gehele omliggende bosgebied als leefgebied kan worden beschouwd is de staat van instandhouding voor deze soort evenmin in het geding. Door enkele mitigerende maatregelen kan het aantal slachtoffer geminimaliseerd worden. Voor het niet te vermijden doden of verwonden van exemplaren dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor de te verwachten soorten amfibieën geldt de zorgplicht.

In 2022 heeft Bureau Waardenburg het rapport “Quickscan Wet natuurbescherming t.b.v. herinrichting Vierdaagse terrein Heumensoord, Nijmegen” (12 september 2022) opgesteld. Bureau Waardenburg heeft in opdracht van gemeente Nijmegen een quickscan uitgevoerd voor de wijziging van de inrichting van het vierdaagseterrein.

Voor deze herinrichting zijn het kappen/rooien van bomen, gereedmaken van de nieuwe locatie van het kamp, aanleggen van kabels en leidingen naar de nieuwe kamplocatie en de herplanting van bomen getoetst. Het onderzoek heeft alleen op de in te richten locatie plaatsgevonden. Het bestaande vierdaagsekampterrein is verder niet onderzocht.

Het rapport beschrijft de onderzoekslocatie als volgt: Het plangebied bestaat uit bos, zandpaden en open plekken. Het bos bestaat uit berk, grove den en zomereik, met als ondergroei een vegetatie van pijpenstrootje.

Over de aanwezigheid van beschermde soorten en de effecten daarop meldt het rapport het volgende:

Door ten zuiden van de onderzoekslocatie gelegen poel, bestaat de kans op aanwezigheid van amfibieën in het plangebied. Voor amfibieën geldt dat de effecten op voortplantingslocatie (poel) zijn uitgesloten omdat de nieuwe locatie op ruime afstand van deze poel liggen. Graafwerkzaamheden kunnen voor verdroging zorgen en dieren verwonden of doden.

Voor reptielen geldt dat het, op basis van de bekende waarnemingen en aanwezig biotoop, aannemelijk is dat verspreid over vierdaagsekampterrein permanent functioneel leefgebied voor zandhagedis en hazelworm aanwezig is. De kap- en graafwerkzaamheden kunnen zorgen voor het aantasten van leefgebied van aanwezige reptielensoorten. Het is niet uitgesloten dat tijdens de kap- en graafwerkzaamheden dieren worden gedood. Het plangebied en de omgeving is geschikt voor een groot aantal soorten grondgebonden zoogdiersoorten. Het plangebied is met name geschikt als leefgebied voor de eekhoorn. Daarbij is de aanwezigheid van nesten van de eekhoorn niet uitgesloten. Daarnaast is het niet uitgesloten dat het plangebied een functie heeft als verblijfplaats voor de wezel. Verder kunnen algemeen voorkomende soorten een verblijfplaats in het gebied hebben. Door bomenkap in het plangebied is het mogelijk dat enkele verblijfplaatsen van rode eekhoorn en wezel worden vernietigd en het leefgebied wordt aangetast. Ook voor andere soorten geldt dat door de werkzaamheden verstoring en aantasting van verblijfplaatsen kan plaatsvinden.

Het plangebied is ook geschikt voor vleermuizen. In de bomen kunnen verblijfplaatsen aanwezig zijn. Het is mogelijk dat door boomkap verblijfplaatsen verdwijnen. Het plangebied heeft een foerageerfunctie voor vleermuizen. De ingrepen zorgen niet voor het verdwijnen van essentiële foerageergebieden.

De bomen in het plangebied zijn geschikt als nestplaats voor jaarrond beschermde vogelsoorten. Het intensieve gebruik van het gebied zorgt ervoor dat de functie als nestplaats voor deze soorten is uitgesloten. Het plangebied is ook geschikt als broedlocatie en foerageergebied voor overige vogelsoorten. Het gebied heeft echter geen essentiële broedfunctie voor deze soorten. Er zijn voldoende alternatieve nestbomen in de omgeving van het plangebied.

Het rapport concludeert dat de ingrepen binnen de reikwijdte van de gedragscode soortbescherming gemeenten valt. Volgens deze gedragscode kan de uitvoering van het project plaatsvinden als er volgens een ecologisch werkplan met mitigerende maatregelen wordt gewerkt.

Conclusie

De totale werkzaamheden in het plangebied bedragen de kap van bomen, het inrichten van een nieuwe locatie voor het tentenkamp en graafwerkzaamheden voor kabels en leidingen. De ingreep valt onder de reikwijdte van de gedragscode soortbescherming gemeenten. Conform de regels van deze gedragscode moet er voor het project een ecologisch werkplan worden gemaakt met concrete mitigerende maatregelen. De regels van de Wnb met betrekking tot bescherming van houtopstanden zijn van toepassing. Het verlies aan bos moet gecompenseerd worden.

3.3 Bodem en water

Het bestaande bestemmingsplan wordt deels gewijzigd om de verplaatsing van een deel van het vierdaagsekompterrein mogelijk te maken. Het bevoegd gezag moet bij de voorbereiding van een besluit de nodige kennis vergaren over relevante feiten en af te wegen belangen (artikel 3.2 Awb). Het vaststellen of wijzigen van een bestemmingsplan kan gevolgen hebben voor de belangen van natuur en milieu, waaronder de bodem. Ook moet inzicht bestaan over de uitvoerbaarheid van het plan (artikel 3.1.6 Bro). Bodemverontreiniging kan hierop van invloed zijn. Daarom wordt de bodemkwaliteit in relatie tot het bestemmingsplan beoordeeld.

Er is in 2022 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd aan de Beukenlaan. Hieruit blijkt dat er licht verhoogde gehalten lood en zink in de bovengrond (0-0,5 m-mv) zijn aangetroffen, mogelijk als gevolg van atmosferische depositie en voormalig gebruik van het terrein. Er is geen asbestverdacht materiaal/puin aangetroffen.

De resultaten van het bodemonderzoek vormen geen belemmering voor de ontwikkeling. Met de ontwikkeling zelf worden geen bodemvervuilende activiteiten mogelijk gemaakt. Negatieve effecten kunnen vanuit het aspect bodem worden uitgesloten.

In het plangebied zijn geen kabels of leidingen gelegen die een evidente belemmering vormen voor het planvoornemen of moeten worden opgenomen in het bestemmingsplan. De bestaande bodemonderzoeken zijn toereikend voor de beoogde bestemmingsplanwijziging.

Ontploffbare oorlogsresten (OO)

Het gebied is verdacht op het voorkomen van OO (geschuts- en dumpmunitie). Voorafgaand aan de werkzaamheden dient onderzoek naar de aanwezigheid van OO plaats te vinden, begeleid door een opsporingsbedrijf. Grondroerende werkzaamheden tot 2,0 m-mv dienen uitgevoerd te worden onder OOO-condities.

Water

Voor de ruimtelijke aspecten heeft het Nationaal Waterplan de status van structuurvisie. Hierin zijn water en ruimtelijke ontwikkelingen geïntegreerd, conform de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, de Woningwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, het Bouwbesluit 2012 en de Waterwet. Binnen het Besluit ruimtelijke ordening (21 april 2008) is de watertoets verankerd.

Het beleid van het waterschap Rivierenland is beschreven in het waterbeheerprogramma 2016-2021 'Koers houden, kansen benutten'. Daarnaast beschikt het waterschap over een verordening, de Keur voor waterkeringen en wateren. Daarin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op waterkeringen en watergangen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden in of nabij waterkeringen of watergangen kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden worden getoetst aan de beleidsregels.

In het gebied Heumensoord zijn geen watergangen aanwezig. Het gebied heeft een diepe grondwaterstand en is een infiltratiegebied. Dit betekent dat water hier makkelijk in de

bodem wegzakt. De neerslag die in dit gebied valt, wordt niet oppervlakkig afgevoerd, maar komt uiteindelijk in het grondwater terecht. Dit betekent dat de bodemkwaliteit goed moet zijn. Activiteiten in dit gebied mogen de bodemkwaliteit dan ook niet aantasten.

Het plangebied is aangewezen als grondwaterbeschermingsgebied voor de winning van drinkwater. Dit betekent dat de voorgenomen activiteiten moeten voldoen aan de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland:

- In het nieuwe gedeelte van het vierdaagsekampterrein is gekeken of verontreinigende stoffen in de bodem aanwezig zijn die, als gevolg van infiltratie, uitspoelen naar de ondergrond. Uit het recent uitgevoerde nulsituatie bodemonderzoek blijkt dat hier geen sprake van is. In de nieuwe situatie komt alleen schoon hemelwater van tentdaken op de bodem terecht. Verder zijn er geen verontreinigende stoffen in de bodem aanwezig die kunnen uitspoelen naar het grondwater;
- Aan het gebruik van de grond in het plangebied worden regels gesteld. Er mogen er geen potentieel bodembedreigende activiteiten plaatsvinden. In deze situatie is sprake van een tijdelijk kamp, waarbij er geen bodembedreigende activiteiten zijn gepland. Voor de wijziging van het kampterrein zal nieuwe infrastructuur worden aangelegd. Deze infrastructuur draagt bij aan de bescherming van de bodem.

Op basis van bovenstaande wordt op juiste wijze invulling gegeven aan duurzaam waterbeheer.

3.4 Verkeer en gezondheid

Het huidige gebruik van het kampelement is vergund. In de nieuwe situatie wordt alleen een deel van het kamp verplaatst, het gebruik wijzigt niet. De werkzaamheden voor verplaatsing zijn zeer kleinschalig. We achten de verplaatsing van het kamp niet van invloed op de verkeersaantrekkende werking of geluidsoverlast en is hier geen aanvullend onderzoek naar uitgevoerd.

3.8.1 Luchtkwaliteit

Eind mei 2019 heeft de Raad van State een belangrijke uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De Raad van State heeft een streep gezet door het PAS. Iets specifieker: de Raad van State heeft geoordeeld dat het PAS niet meer gebruikt mag worden voor het geven van toestemming voor activiteiten die leiden tot een toename van de stikstofdepositie ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen in een Natura 2000-gebied. Er moet per geval een stikstofbeoordeling worden gemaakt om in beeld te brengen of wordt voldaan aan de Wet natuurbescherming (Wnb).

Het plan bestaat uit de wijziging van de vorm van het vierdaagsekampterrein. Het vierdaagsekampterrein wordt niet vergroot. Dit bestemmingsplan zorgt voor een aanpassing van de functieaanduiding “specifieke vorm van recreatie – vierdaagsekamp”. Het gebruik van het vierdaagsekampterrein wordt niet geïntensiveerd. Dit betekent dat het gebruik van het vierdaagsekampterrein niet leidt tot meer stikstofuitstoot. Dit zorgt dus niet voor meer stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Gezien de tijdelijkheid en geringe omvang van de werkzaamheden voor de inrichting van het nieuwe deel van het vierdaagsekampterrein en grote afstand tot Natura 2000 gebieden zijn directe effecten in de aanlegfase uitgesloten. Luchtkwaliteit is geen belemmering voor het voorgenomen plan.

3.8.2 Veiligheid

De gemeente heeft de wettelijke plicht externe veiligheid mee te wegen in de besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen. In deze afweging is het van belang de risico's te beschouwen die ontstaan door inrichtingen vallend onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en risicovolle transportroutes, zoals wegen, vaarwegen en spoorwegen waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt en buisleidingen. Voor het plaatsgebonden risico (PR) zijn grenswaarden/-afstanden voor kwetsbare objecten aangegeven en richtwaarden voor beperkt kwetsbare objecten. Het groepsrisico (GR) dient verantwoord te worden.

Plaatsgevonden risico (PR)

Het plaatsgevonden risico is de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een gevarenbron bevindt, overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen van die bron. Voor het plaatsgebonden risico zijn grenswaarden ($PR \cdot 10^{-6}$) als toetsingswaarden aangegeven voor kwetsbare objecten en richtwaarden voor beperkt kwetsbare objecten. Daar waar gesproken wordt van een PR contour wordt de $PR \cdot 10^{-6}$ contour bedoeld. Over het plangebied liggen geen PR 10-6 contouren.

Groepsrisico

Het groepsrisico geeft de kans weer op een ongeval met ten minste 10 100 of 1000 dodelijke slachtoffers binnen het invloedsgebied van de beschouwde risicobron. Het plangebied is kwetsbaar voor natuurbrand. De kans op natuurbrand is hoog en veroorzaakt een groepsrisico. Door de geplande ontwikkeling neemt het groepsrisico echter niet toe.

Conclusie

Uit de informatie in deze notitie blijkt dat het plangebied gelegen is in kwetsbaar gebied en beschermd binnen het Gelders Natuurnetwerk. De werkzaamheden zijn echter kleinschalig en maken ruimte voor natuurverbetering. De aard en omvang van het project leiden niet tot belangrijke nadelige milieugevolgen.

Het doorlopen van een volledige m.e.r.-procedure is niet noodzakelijk.

Bijlagen